КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА

від 4 червня 2015 р. № 389
Київ

Про затвердження Порядку надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї

{Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ
№ 446 від 26.06.2015
№ 36 від 27.01.2016
№ 319 від 27.04.2016
№ 986 від 21.12.2016
№ 498 від 12.07.2017
№ 114 від 21.02.2018
№ 595 від 26.07.2018
№ 2 від 10.01.2019
№ 373 від 17.04.2019
№ 850 від 25.09.2019
№ 1123 від 27.12.2019}

У зв'язку з прийняттям Закону України від 28 грудня 2014 р. № 76-VIII "Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України" Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Затвердити Порядок надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї, що додається.

2. Міністерству соціальної політики, Міністерству розвитку громад та територій, Міністерству енергетики та вугільної промисловості, Державній службі у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції разом з обласними, Київською міською державними адміністраціями забезпечити проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення щодо надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї згідно з Порядком, затвердженим цією постановою.

{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 850 від 25.09.2019}

3. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2015 року.

Прем'єр-міністр України	**А.ЯЦЕНЮК**
Інд. 73	

	ЗАТВЕРДЖЕНО **постановою Кабінету Міністрів України** **від 4 червня 2015 р. № 389**

ПОРЯДОК
надання пільг окремим категоріям громадян з урахуванням середньомісячного сукупного доходу сім'ї

1. Цей Порядок визначає механізм реалізації права на отримання пільг з оплати послуг за користування житлом (квартирна плата, плата за послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), управління багатоквартирним будинком, комунальних послуг (централізоване постачання холодної води, централізоване постачання гарячої води, водовідведення, тепло- та електропостачання, природний газ (в тому числі послуги з транспортування, розподілу та постачання, централізоване опалення, вивезення побутових відходів), паливом, скрапленим газом, телефоном, послуг із встановлення квартирних телефонів (далі - пільги) залежно від середньомісячного сукупного доходу сім'ї осіб, які мають право на пільги згідно із законодавчими актами, а також підтвердження права на інші види пільг, які надаються з урахуванням доходу (безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, виробів медичного призначення, зубопротезування тощо) відповідно до законодавства.

{Пункт 1 в редакції Постанови КМ № 36 від 27.01.2016; із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 114 від 21.02.2018 - застосовується з 1 січня 2018 року}

2. Дія цього Порядку поширюється на осіб, які мають право на пільги за соціальною ознакою згідно із Законами України: "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" (особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесені до категорії 3; дружини (чоловіки) та опікуни (на час опікунства) дітей померлих громадян з числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесених до категорії 3, смерть яких пов'язана з Чорнобильською катастрофою; сім'ї, які мають дитину з інвалідністю, інвалідність якої пов'язана з наслідками Чорнобильської катастрофи; діти, потерпілі від Чорнобильської катастрофи; особи, які працювали з моменту аварії до 1 липня 1986 р. не менше ніж 14 календарних днів або не менше ніж три місяці протягом 1986-1987 років за межами зони відчуження на роботах з особливо шкідливими умовами праці (за радіаційним фактором), пов'язаними з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи, що виконувалися за урядовими завданнями), "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" (учасники війни; особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною; вдови (вдівці) та батьки померлих осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною), "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" (ветерани праці; особи, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною; вдови (вдівці) та батьки померлих осіб, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною), "Про освіту" (пенсіонери, які раніше працювали педагогічними працівниками у сільській місцевості та селищах міського типу і проживають у них), Основами законодавства України про охорону здоров'я (пенсіонери, які раніше працювали медичними і фармацевтичними працівниками у сільській місцевості та селищах міського типу і проживають у таких населених пунктах), "Про бібліотеки і бібліотечну справу" (пенсіонери, які раніше працювали у бібліотеках у сільській місцевості та селищах міського типу і проживають у них), "Про захист рослин" (пенсіонери, які працювали у сфері захисту рослин у сільській місцевості і проживають там), "Про жертви нацистських переслідувань" (колишні в'язні концентраційних таборів, гетто та інших

місць примусового тримання в період Другої світової війни; особи, які були насильно вивезені на примусові роботи на територію Німеччини або її союзників, що перебували у стані війни з колишнім Союзом РСР, або на території окупованих Німеччиною інших держав; діти партизанів, підпільників, інших учасників боротьби з націонал-соціалістським режимом у тилу ворога, яких у зв'язку з патріотичною діяльністю їх батьків було піддано репресіям, фізичним розправам, гонінням; дружини (чоловіки) померлих жертв нацистських переслідувань, визнаних за життя особами з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге), "Про охорону дитинства" (багатодітні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї, в яких не менше року проживають троє або більше дітей, сім'ї, в яких не менше року проживають троє і більше дітей, враховуючи тих, над якими встановлено опіку чи піклування), "Про соціальний захист дітей війни", "Про культуру" (пенсіонери, які раніше працювали в державних та комунальних закладах культури, закладах освіти сфери культури у сільській місцевості і селищах міського типу і проживають у них), Кодексом цивільного захисту України (батьки та члени сімей осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, які загинули (померли) або зникли безвісти під час виконання службових обов'язків; особи, звільнені із служби цивільного захисту за віком, через хворобу або за вислугою років та які стали особами з інвалідністю під час виконання службових обов'язків) (далі - пільговики).

{Пункт 2 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 36 від 27.01.2016, № 498 від 12.07.2017 - застосовується з 1 липня 2017 року, № 595 від 26.07.2018, № 2 від 10.01.2019}

3. Пільги, зазначені у пункті 1 цього Порядку, надаються за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів за умови, що середньомісячний сукупний дохід сім'ї пільговика в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу.

{Пункт 3 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 373 від 17.04.2019 - застосовується з 1 жовтня 2019 року}

4. До членів сім'ї пільговика під час надання пільг належать особи, на яких згідно із законодавчими актами, зазначеними у пункті 2 Порядку, поширюються пільги: дружина (чоловік); їх неповнолітні діти (до 18 років); неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи; непрацездатні батьки; особа, яка перебуває під опікою або піклуванням пільговика та проживає разом з ним.

{Абзац перший пункту 4 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 595 від 26.07.2018}

Членами сім'ї пільговика під час підтвердження права на пільги з безоплатного придбання ліків за рецептами лікарів та зубопротезування відповідно до Закону України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" вважаються: дружина (чоловік); неповнолітні діти (до 18 років); батько, мати дитини-пільговика.

{Пункт 4 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 36 від 27.01.2016}

5. До сукупного доходу сім'ї пільговика включаються нараховані:

1) пенсія;

2) заробітна плата;

3) грошове забезпечення;

4) стипендія;

5) соціальна допомога (крім частини допомоги при народженні дитини, виплата якої здійснюється одноразово, частини допомоги при усиновленні дитини, виплата якої здійснюється одноразово, допомоги на поховання, одноразової допомоги, яка надається відповідно до законодавства або за рішеннями органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, підприємств, організацій незалежно від форми власності);

6) доходи від підприємницької діяльності;

7) допомога по безробіттю та інші виплати, що здійснюються фондами соціального страхування.

{Пункт 5 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ № 319 від 27.04.2016}

Для працездатних осіб, у яких відсутні доходи (крім осіб, які навчаються за денною формою навчання у загальноосвітніх, вищих навчальних закладах, осіб, призваних на строкову військову службу), та фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку першої групи, до сукупного доходу за кожний місяць враховується дохід на рівні прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб на відповідний місяць.

Для фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку другої групи, до сукупного доходу за кожний місяць враховується дохід на рівні двох прожиткових мінімумів, установлених для працездатних осіб, для фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку третьої групи, - трьох прожиткових мінімумів, установлених для працездатних осіб.

Для фізичних осіб - підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування та є платниками єдиного податку першої / другої / третьої групи, враховується дохід у розмірах, зазначених в абзацах дев'ятому та десятому цього пункту, незалежно від отриманих (не отриманих) ними доходів.

{Пункт 5 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 986 від 21.12.2016}

6. Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві держадміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах (у разі їх створення) рад (далі - структурні підрозділи з питань соціального захисту населення) одержують від територіальних органів Пенсійного фонду України за результатами обміну електронними базами даних відповідно до пункту 7 постанови Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2002 р. № 497 "Про забезпечення виконання функцій з призначення і виплати пенсій органами Пенсійного фонду" (Офіційний вісник України, 2002 р., № 15, ст. 814) інформацію про суми пенсійних виплат і факт працевлаштування пільговиків та членів їх сімей, відомості про яких містяться в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги.

7. Територіальні органи Пенсійного фонду України подають на запит структурних підрозділів з питань соціального захисту населення у п'ятиденний строк з дня отримання запиту інформацію про суми пенсійних виплат пільговиків та членів їх сімей, пенсії яким призначено відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

8. Пільговики, до сукупного доходу сім'ї яких входять доходи, визначені пунктом 5 цього Порядку (крім пенсії та соціальної допомоги), або до складу сім'ї яких входять

працездатні особи, подають до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення декларацію про доходи сім'ї пільговика за формою згідно з додатком, а також довідки про доходи свої та членів сім'ї (крім довідок про розмір пенсії та соціальної допомоги) за шість місяців, що передують місяцю звернення, або документи, що підтверджують відсутність доходів за такий період.

У разі неподання документів, передбачених абзацом першим цього пункту, структурний підрозділ з питань соціального захисту населення повідомляє пільговика про необхідність подання відповідних документів для визначення права на отримання пільг.

9. Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення з урахуванням отриманої інформації, зазначеної у пунктах 6-8 цього Порядку, визначають протягом десяти днів з дня отримання такої інформації середньомісячний сукупний дохід сім'ї в розрахунку на одну особу шляхом ділення загальної суми грошових доходів кожного члена сім'ї пільговика за попередні шість місяців на 6 і на кількість членів сім'ї.

{Пункт 9 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 446 від 26.06.2015, № 1123 від 27.12.2019}

10. У разі коли середньомісячний дохід сім'ї в розрахунку на одну особу не перевищує величину доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, пільговик має право на отримання пільг протягом дванадцяти місяців з місяця визначення відповідного права.

{Абзац перший пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 446 від 26.06.2015, № 319 від 27.04.2016, № 986 від 21.12.2016}

Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення розраховує в установленому порядку пільги на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу в грошовій формі, а також видає пільговикам довідки для отримання інших видів пільг, які надаються з урахуванням доходу (безоплатне одержання ліків, лікарських засобів, імунобіологічних препаратів, виробів медичного призначення, зубопротезування, телекомунікаційні послуги тощо), відповідно до законодавства.

{Абзац другий пункту 10 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 446 від 26.06.2015; в редакції Постанови КМ № 1123 від 27.12.2019}

11. {Абзац перший пункту 11 виключено на підставі Постанови КМ № 1123 від 27.12.2019}

Після закінчення дванадцяти місяців структурний підрозділ з питань соціального захисту населення визначає право пільговика на отримання пільг на наступний період відповідно до пункту 9 цього Порядку.

{Пункт 11 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 319 від 27.04.2016}

12. У разі коли середньомісячний дохід сім'ї пільговика в розрахунку на одну особу перевищує величину доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, структурний підрозділ з питань соціального захисту населення письмово інформує пільговиків про те, що вони не мають права на отримання пільг і можуть звернутися за житловою субсидією.

{Абзац перший пункту 12 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 446 від 26.06.2015}

У разі зменшення доходу сім'ї пільговик має право звернутися до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення для визначення права на отримання пільг з місяця звернення.

У разі зміни величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, структурний підрозділ з питань соціального захисту населення самостійно визначає право пільговика, до сукупного доходу сім'ї якого входять лише пенсії та соціальна допомога і сім'я якого складається лише з непрацездатних осіб, на отримання пільг відповідно до пункту 9 цього Порядку без звернення пільговика.

{Пункт 12 доповнено абзацом згідно з Постановою КМ № 498 від 12.07.2017 - застосовується з 1 липня 2017 року}

13. Структурні підрозділи з питань соціального захисту населення мають право робити запити та у строк до десяти календарних днів з дня надходження відповідного запиту безоплатно отримувати від територіальних органів ДФС у порядку, встановленому Мінсоцполітики та Мінфіном, інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для перевірки достовірності даних, отриманих від пільговиків.

{Пункт 13 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 986 від 21.12.2016}

14. Надання пільг припиняється:

якщо пільговиком приховано або навмисно подано недостовірні дані про доходи будь-кого із членів сім'ї пільговика, що вплинуло на визначення права на пільги, - з місяця, в якому виявлено порушення;

за заявою пільговика - з місяця, що настає за місяцем її подання, якщо інше не обумовлено заявою.

Сума пільги, перерахованої (виплаченої) надміру внаслідок свідомого подання пільговиком документів з недостовірними відомостями, повертається ним на вимогу структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.

У разі коли пільговик добровільно не повернув надміру перераховану (виплачену) суму пільги, питання про її стягнення вирішується у судовому порядку.

	Додаток до Порядку

ДЕКЛАРАЦІЯ
про доходи сім'ї пільговика

{Додаток із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 36 від 27.01.2016}